

T.C. Dışışleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı
T.C. Dışışleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı
T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
T.C. Millî Savunma Bakanlığı
T.C. Sağlık Bakanlığı
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı
T.C. Cumhurbaşkanlığı Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
Mesleki Yeterlilik Kurumu
Türkiye Bilimler Akademisi

TÜRK DİL KURUMU

KaTEK®

Kamu Kurumları Terim Eş Güdüm Komisyonu

BÜLTEN

OCAK 2026 | SAYI: 3

1932 >>> Türk Dili Tetkik Cemiyeti

2025 >>> Türk Dil Kurumu

Kamu Kurumları Terim Eş Güdüm Komisyonu Üyeleri

Doç. Dr. Ender Ateşman (Türk Dil Kurumu, Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu Başkanı)

Prof. Dr. Paşa Yavuzarslan (Türk Dil Kurumu, Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu Üyesi)

Prof. Dr. Güner Koneduralı (Türk Dil Kurumu, Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu Üyesi)

Doç. Dr. Soner Akşehirli (Türk Dil Kurumu, Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu Üyesi)

Bahar Uysal (Dışişleri Bakanlığı, AB Hukuku ve Çeviri Daire Başkanlığı)

Hakan Abacı (Dışişleri Bakanlığı, Kamu Diplomasisi ve Stratejik İletişim Genel Müdürlüğü, Tercüme Dairesi Başkanlığı)

İbrahim Yurtoğlu (Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ders Kitapları ve Öğretim Materyalleri Daire Başkanlığı)

Yusuf Arslan (Millî Savunma Bakanlığı, Personel Genel Müdürlüğü)

Esra Muş (Sağlık Bakanlığı, Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Standart ve Akreditasyon Daire Başkanlığı)

Yasemin Çevik (Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı)

Başak Telli (Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı)

Sacide Akkoç (Cumhurbaşkanlığı Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Dış İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar Dairesi Başkanlığı)

Duygu Hekimgil Işkın (Mesleki Yeterlilik Kurumu, Uluslararası İlişkiler ve Avrupa Birliği Dairesi Başkanlığı)

Duygu Erol (Türkiye Bilimler Akademisi)

Editörler

Uzman Dr. Gülzemin Özrenk Aydın (Türk Dil Kurumu)

AYK Uzmanı Dr. İrem Işıl Altun (Türk Dil Kurumu)

AYK Uzmanı Abdullah Durkun (Türk Dil Kurumu)

Gülce Atay Türemen (Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı)

Tasarım

Esra Yılmazoğlu (Türk Dil Kurumu)

*"Dil Kurumu en
güzel ve feyizli bir iş
olarak türlü ilimlere ait
Türkçe terimleri tesbit
etmiş ve bu suretle
dilimiz yabancı dillerin
tesirinden kurtulma
yolunda esaslı adımı
atmıştır."*

Mustafa Kemal Atatürk
1 Kasım 1938 (TBMM Açış Nutku)

Kamu Kurumlarından

01

Millî Savunma Bakanlığı

Eğitim ve Öğretim Daire Başkanlığı

Askerî Terminolojinin Niteliği ve Stratejik Önemi Üzerine

Yusuf ARSLAN

Askerî terminoloji, modern savunma yönetiminin hem kavramsal hem de operasyonel düzeydeki en temel bileşenlerinden birini oluşturmaktadır. Kavram olarak “Askerî Terminoloji” yalnızca silahlı kuvvetlere özgü kelimelerin bir araya getirilmesinden ibaret olmayıp, aksine, askerî yapılanmanın, harekât anlayışının, kurum kültürünün ve millî güvenlik uygulamalarının fikrî altyapısını oluşturan bütüncül bir dil sistemini ifade eder. Bu nedenle askerî terminoloji, savunma kurumlarının işleyişini, planlama ile karar süreçlerini ve stratejik yönelimlerini doğrudan etkileyen bir mekanizmadır.

Askerî terimler; belirli bir doktrinin, teknik bir sürecin, taktik bir uygulamanın veya idari bir işleyişin kurumsal iletişimdeki kavram dünyasına karşılık gelir. Bu açıdan bakılınca, askerî terminoloji gündelik dil kullanımlarından belirgin biçimde ayrılır. Zira askerî dilin en temel niteliği, her terimin bağlamına uygun biçimde tanımlanmış, sınırları belirlenmiş ve yorumdan büyük ölçüde arındırılmış olmasıdır. Emir-komuta mekanizmasının

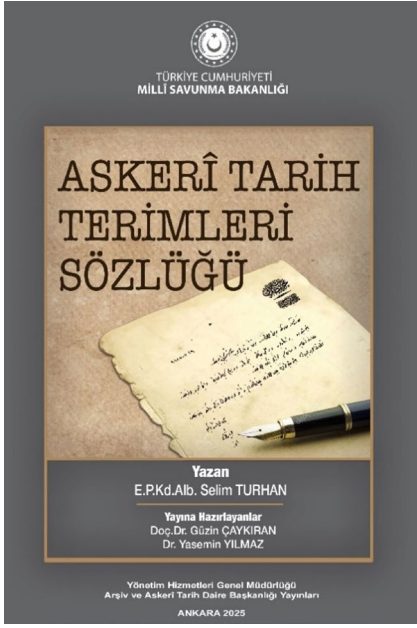
ve harekât planlamasının icrasında, bu kavramsal netlik ve terminolojik tutarlılık çok önemli bir konuma sahiptir. Yanlış anlamaların/anlaşılmanın askerî alanda doğuracağı sonuçlar dikkate alındığında, terminolojinin teknik doğruluğu kadar, kurumsal düzeyde standartlaştırılması da hayati bir nitelik kazanır.

Askerî terminoloji, aynı zamanda kurumsal hafızanın taşıyıcı kolonlarından biridir. Türk Silahlı Kuvvetleri’nin tarihsel birikimi, doktrin üretme süreçleri, eğitim-öğretim kurumlarının müfredatları ve savunma yönetimi literatürü içinde yer alan kavramlar, nesilden nesile aktarılabilir ve uygulanabilir bir biçimde aktarılırken terminolojik istikrar büyük önem taşımaktadır. Aynı zamanda küreselleşen, sürekli değişen ve gelişen dünyada hâlihazırda kullanılan terminolojik altyapının küresel gelişim şartlarına göre güncellenmesi gerekmektedir. Ancak bu güncellenmenin yapılabilmesi için süregelen terminoloji mekanizmasının sağlam bir temele kurulu olması gerekmektedir. Bu çerçevede askerî terminoloji, hem tarihi sürekliliği garanti

altına alan bir araç hem de modernleşme sürecinin sistematik yürütülmesini sağlayan bir mekanizmadır.

Özellikle Bakanlığımız gibi geniş kurumsal yapıya sahip, sivil-asker bileşenleri içeren ve ulusal/uluslararası düzeyde çok yönlü görev yürütmekte olan bir kurum açısından kurum içi terminolojik yeknesaklık büyük önem arz eder. Bakanlığımız teşkilatı içerisindeki farklı birimler arasında üretilen stratejik belgelerin, idari düzenlemelerin, teknik raporların ve kurum içi yazışmaların birbirleri ile olan tutarlılığı; kullanılan askerî ve yarı-askerî terim/kavramların kendi tanımsal çerçevelerine haiz olmaları sayesinde sağlanabilir. Aksi hâlde kavram karmaşası, idari süreçlerde gecikmelere, dokümanlarda yorum farklılıklarına ve yanlış kararlara dolayısıyla personel ve teçhizat kaybına yol açabilir. Böyle bir zafiyete sebebiyet vermemek adına Bakanlığımız tarafından Askerî Terminoloji alanında birden fazla çalışma sürekli gelişen bir örüntüde icra edilmektedir.

Askerî terminolojinin önemini artıran bir diğer etken ise çok uluslu askerî iş

birliklerinin giderek artmasıdır. Ülkemizin NATO üyeliği başta olmak üzere, farklı uluslararası platformlarda yürüttüğü askerî diplomasi, harekât ve eğitim faaliyetlerinde kavramsal uyum kritik bir unsur hâline gelmiştir. Ortak doktrinler, müşterek harekât planlamaları ve uluslararası tatbikatlarda kullanılan terminoloji, ülkeler arasında standardize edildiğinden, ülkemizin ulusal terminolojisinin bu yapılarla koordineli olarak çalışabilmesi

büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla askerî terminoloji, ulusal savunma ile uluslararası askerî iş birliği arasındaki bağın en görünmez fakat en etkili unsurlarından biridir.

Günümüzde savunma teknolojilerinde yaşanan hızlı dönüşüm; insansız kara, deniz ve hava sistemleri, yapay zekâ destekli karar mekanizmaları, siber güvenlik uygulamaları ve uzay alanındaki askerî faaliyetlerin yaygınlaşması, askerî terminolojinin yapısının da dinamik bir karakter kazanmasını dikte etmektedir. Yeni teknolojilerin oluşturduğu terminolojik mekanizmanın tamamen dışında kalan yeni kavramlar, klasik terminoloji inceleme ve oluşturma süreçleri dışında doktriner uyum gözetilerek tanımlanmalıdır. Bu nedenle terminoloji çalışmaları salt dilsel bir faaliyet olarak değil; teknoloji, doktrin, hukuk ve operasyonel gerekliliklerin kesişim noktasında yürütülen kurumsal bir çalışma alanı olarak görülmelidir.

Askerî terminolojide askerî tarih terimlerinin önemine istinaden kurumumuz tarafından “*Askerî Tarih Terimleri Sözlüğü*” hazırlanmıştır. Sözlüğün, Türk askerî tarihindeki sözcük, deyim, terim ve terkipleri standart hale getirebilmesi için gerekli standardizasyon çalışmaları

yapılmış ve yayımlanmıştır. *Askerî Tarih Terimleri Sözlüğü*’nde, 3.775 terim, deyim ve terkip bulunmaktadır. Bu sayı, Türk tarihindeki askerî literatürün zenginliğini gözler önüne sermektedir.

Aynı zamanda gelişen ve sürekli değişen dünyada güncel askerî terimlerin standart biçimde kullanımı ve sürekliliğinin sağlanması maksadıyla “*Türk Silahlı Kuvvetleri Müşterek Askerî Terimler Sözlüğü*” oluşturularak kurum içerisinde kullanıma sunulmuştur. Sözlük ihtiyaca ve gelişmelere istinaden sürekli güncellenmektedir.

Sonuç olarak askerî terminoloji, savunma yönetiminin görünmeyen fakat vazgeçilmez bir boyutudur. Terimlerin doğru tanımlanması, düzenli olarak güncellenmesi ve kurumsal düzeyde standartlaştırılması; Bakanlığımız bünyesinde yürütülen tüm faaliyetlerde daha yüksek etkinlik ve doğruluk sağlayacaktır. Terminoloji, idari işleyişten stratejik planlamaya, ulusal doktrinlerden uluslararası iş birliklerine kadar geniş bir alanda düzenleyici, birleştirici ve yönlendirici bir işlev üstlenir. Bu nedenle askerî terminoloji yalnızca bir dil meselesi değil; millî savunma kapasitesinin sürdürülebilirliği açısından stratejik bir gerekliliktir.

02

Mesleki Yeterlilik Kurumu

Mesleki Yeterlilik Sisteminde Ortak Dilin İnşası

Mesleki Yeterlilik Kurumu;

- **Meslek standartlarıyla,**
- **Ulusal yeterlilikleriyle,**
- **Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi koordinasyonu,**
- **Uluslararası tanınır yapılarıyla,**

Türkiye'nin beceri sermayesini yöneten merkez program otoritesi olarak Türkiye Yüzyılı vizyonunun stratejik yapı taşlarından biridir.

Beceri, günümüzde yalnızca bireylerin istihdam edilebilirliğini belirleyen bir unsur değildir. Aynı zamanda ülkelerin üretim kapasitesini, rekabet gücünü ve sosyal bütünlüğünü doğrudan etkileyen stratejik bir sermayedir. Bu sermayenin sağlıklı biçimde yönetilmesi ise mesleklerin nasıl tanımlandığı, becerilerin nasıl ölçüldüğü ve yeterliliklerin hangi güvence altında tanındığıyla yakından ilişkilidir. Türkiye'de bu bütünlüğü sağlayan temel yapı ise Ulusal Yeterlilik Sistemi'dir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), 5544 sayılı Kanun ile 2006 yılında kurulmuş; Ulusal Yeterlilik Sistemi'nin oluşturulmasından, geliştirilmesinden ve etkin biçimde işletilmesinden sorumlu ulusal otorite olarak yapılandırılmıştır. Kurumumuz, mesleki yeterlilik alanını yalnızca belge ve prosedürler üzerinden değil; kavramları, tanımları ve uygulamaları ortaklaştıran bir sistem bütünlüğü içerisinde ele almaktadır. Bu yönüyle MYK'nin temel katkısı, mesleki yeterlilik alanında ortak bir dilin inşasını mümkün kılmasıdır.

Eğitim ve çalışma hayatında yaşanan uyumsuzlukların önemli bir kısmı, mesleklerin ve becerilerin farklı kurumlar tarafından farklı anlamlarda tanımlanmasından kaynaklanmaktadır. Ortak bir dilin bulunmadığı bir ortamda; eğitim çıktılarının iş gücü piyasasıyla örtüşmesi, veriye dayalı politika üretilmesi ve yeterliliklerin karşılaştırılabilir hâle gelmesi mümkün değildir. MYK'nin yürüttüğü çalışmalar, bu karmaşayı gidermeyi ve mesleki yeterlilik alanında ortak bir kavramsal zemin oluşturmayı hedeflemektedir.

Mesleki yeterlilik alanında ortak bir

dil geliştirilmesi amacıyla MYK'nin sorumluluğunda oluşturulan Ulusal Meslek Standartları ve bu standartlara dayalı Ulusal Yeterlilikler, mesleklerin gerektirdiği bilgi, beceri ve yetkinliklerin açık, anlaşılır ve ölçülebilir biçimde tanımlanmasını sağlamaktadır. Bugüne kadar 27 sektörde 939 Ulusal Meslek Standardı ve 694 Ulusal Yeterlilik, iş dünyası, kamu kurumları ve sosyal tarafların katkılarıyla hayata geçirilmiştir. Bu çalışmalar, tek seferlik belgelerden ziyade; izleme, değerlendirme ve güncelleme süreçleriyle yaşayan bir sistem anlayışına dayanmaktadır.

Ulusal yeterliliklere dayalı sınav ve belgelendirme faaliyetleri ise MYK tarafından yetkilendirilen ve ISO 17024 standardına göre akredite edilmiş Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları aracılığıyla yürütülmektedir. Hâlihazırda 258 kuruluş bu yetkiyle faaliyet göstermekte; bugüne kadar 3,2 milyon üzerinde kişi MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi almaya hak kazanmıştır. Bu yapı, yeterliliklerin yalnızca tanımlanmasını değil; aynı zamanda güvenilir, şeffaf ve eşitlikçi bir kalite güvencesi altında belgelenmesini sağlamaktadır.

**UMSS aracılığıyla,
mesleklere ilişkin kapsamlı,
güvenilir ve karşılaştırılabilir
bir veri altyapısı oluşturulacak;
Bu altyapı,
işgücü piyasası politikalarının
daha etkin, tutarlı ve bütüncül
şekilde tasarlanmasına önemli
katkılar sağlayacaktır.**

Ulusal Meslek Sınıflama Sistemi (UMSS)

Ortak dilin kurumsallaşmasında önemli bir diğer unsur, Ulusal Meslek Sınıflama Sistemidir. MYK, Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye İş Kurumu ile iş birliği içinde yürüttüğü çalışmalarla, meslekleri kapsamlı, güncel ve karşılaştırılabilir bir sınıflama yapısı içinde ele almayı planlamaktadır. Ulusal Meslek Sınıflama Sistemi sayesinde; istihdam, sosyal güvenlik, kariyer rehberliği ve istatistik hizmetlerinde ortak bir terminoloji ve veri altyapısı oluşturulacak; eğitim ve çalışma hayatı aktörlerinin aynı kavramsal çerçeve içinde buluşması sağlanacaktır. Bir başka ifadeyle, hâlihazırda aynı dil ailesine mensup olan eğitim ve çalışma hayatının tüm aktörleri mesleki sınıflandırma terminolojisi bakımından artık birbirini çok daha net bir şekilde anlayabilir hale gelecektir.

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ)

MYK tarafından ulusal düzeyde inşa edilen ortak yeterlilik dilinin ulusal ve uluslararası düzeyde tanınmasını sağlayan temel referans yapı Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'dir. Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile referanslı olan TYÇ, farklı öğrenme ortamlarında kazanılan yeterliliklerin ortak bir sistem içinde sınıflandırılmasını ve karşılaştırılabilirliğini mümkün kılmaktadır. Bu yönüyle TYÇ, yalnızca teknik bir çerçeve değil; yeterliliklere duyulan güveni pekiştiren bir yapı olarak işlev görmektedir. Oluşturulan bu yapı hem ulusal düzeyde hem uluslararası düzeyde paydaşların birbirlerini daha iyi anlamalarını

sağlamakta ve ortak bir dil oluşturulmasına katkı sunmaktadır.

Ulusal Europass Merkezi (UEM)

Mesleki Yeterlilik Kurumu aynı zamanda 2008 yılında ülkemizin Ulusal Europass Merkezi olarak görevlendirilmiş olup Ulusal Europass Merkezleri Ağına dâhil olarak faaliyetlerine başlamıştır. Bu bağlamda Kurumumuz Europass'ı kullanmak veya Europass hakkında bilgi edinmek isteyen tüm kişi veya kurumlar için ilk irtibat noktasıdır. Avrupa Birliği kurumları ile yürütülen bu çalışmalara ek olarak MYK; ETF, UNICEF, UNHCR, IOM, ILO gibi diğer uluslararası kuruluşlarla da iş birliği içinde hareket ederek Türkiye'nin yeterlilik sisteminin dünya standartlarıyla uyumlu olmasına ve küresel düzeyde ortak bir dilin konuşulmasına katkıda bulunmaktadır.

Standart Terminoloji ve Ulusal Yeterlilik Sistemi Terimleri Sözlüğü Çalışmaları

Mesleki yeterlilik sisteminin sürdürülebilirliği, kullanılan kavramların doğru ve tutarlı biçimde anlaşılmasına bağlıdır. Bu nedenle MYK, terminoloji çalışmalarını sistemin tamamlayıcı değil, kurucu bir unsuru olarak ele almaktadır. Bu kapsamda, başta Avrupa Birliğiyle olmak üzere, yeterlilik sistemlerinde kavram birliğinin sağlanması stratejik bir öncelik olarak benimsenmekte ve bu doğrultuda terminoloji çalışmalarına önem verilmektedir.

Bu çerçevede Kurumumuz, "bilgi" (knowledge), "beceri" (skills), "yetkinlik" (competence), mikro-yeterlilik (micro-credential), "beceri artırma" (upskilling) ve "yeniden beceri kazandırma" (reskilling) gibi temel kavramları, Avrupa genelinde aynı anlam ve bağlamda kullanılacak şekilde tanımlamış ve standartlaştırmıştır. Böylece hem terminolojik uyum sağlanmış hem de yeterlilik sistemlerinin karşılaştırılabilirliği ve şeffaflığı güçlendirilmiştir.

Bununla birlikte, Ulusal Yeterlilik Sistemi terminolojisinin geliştirilmesi ve standartlaştırılması amacıyla 2023 yılında

Kurumumuz tarafından "Ulusal Yeterlilik Sistemi Terimleri Sözlüğü" çalışması başlatılmıştır. Kurumumuzun öncülüğünde kurulan ortak çalışma grubunda yer alan Türk ve yabancı uzmanların katkılarıyla son aşamaya getirilen Terimler Sözlüğü, sözcüklerin karşılıklarını belirlemekle sınırlı kalmayıp kavramların tanımlarını da içerecek şekilde tasarlanmıştır.

Dilde, Fikirde ve Yeterlilikte Birlik

**MYK olarak yürüttüğümüz
çalışmalar ile;**

**Yeterlilik sistemleri ve istihdam
politikalarının uyumlu bir
şekilde uygulanabilmesi için
ortak bir dil ve anlayış birliği
inşa etmeyi hedefliyoruz.**

**Farklı dilleri konuşuyor olsak da
beceri sermayesinin ortak dilini
inşa etmenin insanlığın ortak
faydası olduğuna inanıyoruz.**

Ulusal meslek standartlarının ve yeterliliklerin belirlenmesi, geliştirilen yeterliliklerin küresel düzeyde karşılaştırılabilirliğinin sağlanması, ulusal meslek sınıflandırması ve terminoloji alanında yürüttüğümüz tüm çalışmalarımız, hem Ulusal Yeterlilik Sistemi'nin Avrupa standartlarıyla uyumunu güçlendirmekte hem de ulusal ve uluslararası düzeyde terminolojik bir bütünlüğün oluşmasına katkıda bulunmaktadır.

Bu çerçevede Mesleki Yeterlilik Kurumu, yeşil ve dijital dönüşümün hız kazandığı günümüzde; meslekleri doğru tanımlayan, becerileri ölçülebilir hâle getiren ve yeterlilikleri güvence altına alan ikinci nesil bir yeterlilik kurumu anlayışıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Kurumumuzun temel hedefi; bireylerin istihdam edilebilirliğini artırmak, iş gücü piyasasının ihtiyaçlarına duyarlı çözümler üretmek ve Türkiye'nin beceri sermayesini ortak bir dil temelinde güçlendirmektir. Bu yaklaşım, mesleki yeterlilik alanında güvenilir, tutarlı ve sürdürülebilir bir sistem inşa etmenin anahtarıdır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

Terminoloji çalışmaları

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
“Elektrik, petrol, doğal gaz ve madencilik sektörlerinde, ülkemizin kısa ve uzun vadeli enerji ile tabii kaynak ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik planlama ve politika geliştirme faaliyetlerini yürütmektedir”.
- Bu doğrultuda, “Türkiye Yüzyılı hedefleriyle uyumlu şekilde; insan ve çevre odaklı, enerji ve madencilikte dönüşümünü tamamlamış, kaynak ve teknolojiye yetkin, net ihracatçı bir Türkiye için” çalışmaktadır.
- **Enerji’nin Dili**

Bakanlığımızın personelinin teknik terimlerle ilgili farkındalığını artırmak ve enerji alanındaki kavramlarla ilgili onları bilgilendirmek amacıyla **Enerji'nin Dili** adlı bir faaliyet başlatılmıştır. Ocak 2025 tarihinden bugüne kadar toplam 22 başlıkta içerik düzenlenmiş ve personelimizin ilgisine sunulmuştur.

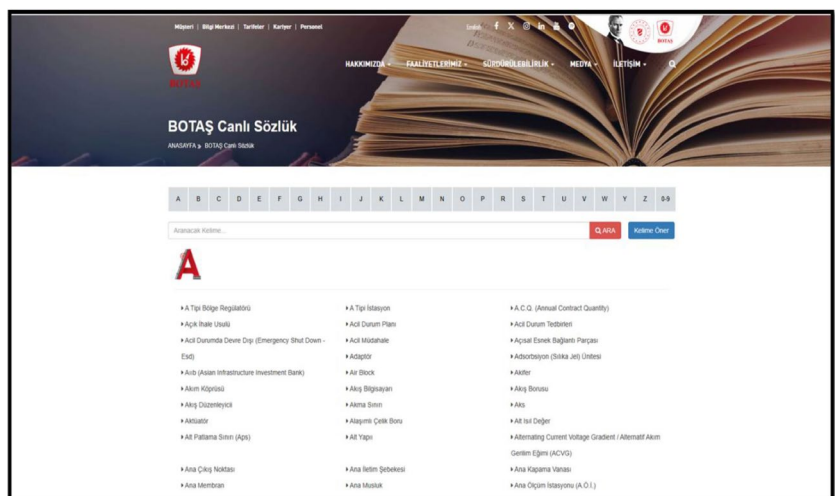
Enerji'nin Dili etkinliklerimiz çeşitli kavramlarla ilgili düzenlenmektedir. İçerik, Sayın Bakanımızın kamuoyuna yönelik yaptığı konuşmaların dinlenilmesi yoluyla, kendilerinin kullandığı teknik terimlerden ya da kaynak listemize aldığımız teknik sözlüklerden seçilmektedir.

Seçilen terimler için alan uzmanlarından görüş alarak kavramlar, her ayın 2. ve 4. Haftasında personel ile paylaşılmak üzere Bakanlığımız tarafından oluşturulan aşağıdaki görselde yer alan biçimde hazırlanmaktadır. Bu doğrultuda 2025 yılının Aralık ayına kadar paylaşılan içerikler yazımızın ekinde iletilmektedir.

Bakanlığımızın bağlı kuruluşlarından olan Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ), aşağıdaki bağlantı üzerinden ulaşılabilecek bir terimler sözlüğü geliştirmiştir.

<https://www.botas.gov.tr/Sozluk>

KURUMSAL

BOR

GLOBAL

ÖNİLEMLER

HALE

SATIS

MEDYA

İLETİŞİM

English

中文

A Harfi ile Başlayanlar

Anasayfa > Sözlük > A Harfi ile Başlayanlar

MEDYA

HABERLER

T.C. ETİB KURUMSAL KİMLİK

ETİ MADEN KURUMSAL KİMLİK

FOTOGRAFLAR

VIDEOLAR

YATIRILAR

➤ MADEN TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

MADEN TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

PDF formatında bilgiyaarınıza indirmek için lütfen tıklayın.

A B C Ç D E F G H I J K L M N O P R S T U V Y Z

A Harfi ile Başlayanlar

ABATAÇ

1) Tabii taşınmadaki madenin, kazma, martopkür, —> diramit, vb. araçlarla yerinden sökülmesi ve taşıyaya hazır hale getirilmesi. 2) —> Kazı.

ABİSAL FASİYES,

1) Derinliği 900 m'iden fazla olan deniz dipindeki çukullar. 2) Derin deniz fasiesi. —> Fasies.

ABSORPSİYON,

1) Absorb etme, emme yani sı veya diğer sıvıları, katı maddenin göze-neklerinin içine girmesi. Yüksek absorpsiyon kapasitesi, maddenin büyük yüzey alanı, toplam gözenek hacmi ile yeterli gözenek büyüklüğü ve dağılımı sahip olmalarına bağlıdır. Bentonit, fuller toprağı sepiyolit ve atapulgit bu özelliklere büyük ölçüde sahip olduğu için absorbant maddeler olarak kullanılırlar. 2) Gaz, sıvı ve sıvıların bir maddeden geçenken kısmen veya tamamen çözülmesi ve emilmesi. 3) Kümülrün bünyesinde gazların çözünmüş halde ve bir tür moleküler şekle bürünme bulunması durumu. 4) Suğurma 5) Az hareketli nötronların ince bor ve kadmiyum tabakaları tarafından yutulması.

04

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Havacılık Terimleri Sözlüğü

Havacılık Terimleri Sözlüğü sektörün geneline hitap eden bir referans kaynak olarak terminolojide yeknesaklığın sağlanmasına ve paydaşlar arasındaki iletişimde olası yanlış anlama ve uyuşmazlıklardan kaynaklanabilecek aksaklıkların önlenmesine katkı sağlamak amacıyla Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğü tarafından 2011 yılında yayımlanmıştır. 2022 yılına gelindiğinde, *Havacılık Terimleri Sözlüğü* çalışmasının aradan geçen süre zarfında havacılık sektöründe yaşanan gelişme ve yenilikler ışığında incelenerek güncellenmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bahse konu ihtiyacın karşılanmasına yönelik olarak 2022 yılı boyunca yürütülen faaliyetler kapsamında;

- Öncelikle mevcut versiyon yazım yönünden ele alınarak tespit edilen yazım yanlışları giderilmiştir. Yazım yanlışlarının giderilmesi sürecinde Türkçe terimlerde Türk Dil Kurumu Sözlükleri; İngilizce terimlerde ise Cambridge Sözlüğü esas alınmıştır.
- Bir sonraki aşamada, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO), Uluslararası Havalimanları Konseyi (ACI), Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı (EUROCONTROL), Avrupa Havacılık

Emniyeti Ajansı (EASA), Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA) ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) gibi ulusal ve uluslararası havacılık otoritelerinin güncel dokümanları ve sözlükleri tetkik edilmiştir. Bu çerçevede yürütülen araştırma ve incelemeler sonucunda, çalışmanın “Türkçe Terimler” başlıklı birinci bölümü ile “İngilizce Terimler” başlıklı ikinci bölümünde yer alan ve güncelliğini yitirdiği tespit edilen kavramlar çıkarılmış; terminolojiye yakın zamanda dâhil olduğu tespit edilen terimler anılan bölümlere ilave edilmiştir.

- Benzer biçimde, çalışmanın üçüncü bölümünde yer verilen kısaltmalarla ilgili yapılan inceleme ve araştırmalar neticesinde kısaltmalar dizini sektördeki güncel uygulama ve kullanımlarla uyumlu hâle getirilmiştir.
- Son aşamada, revize edilen versiyonla ilgili DHMİ bünyesindeki ilgili birimlerden alınan görüşler doğrultusunda son düzeltme ve ilaveler yapılarak nihai içerik oluşturulmuştur.
- Yeni versiyonda yer alacak bölümler arasında geçişlerde kullanılmak üzere fotoğraf taraması ve seçimi yapılmıştır.

- Sunuş yazısı ve kaynakça gibi diğer öğelerin de tamamlanmasının ardından sözlük yayınının tasarımı, basımı (500 adet) ve dağıtımı (200 adet) işi için ihaleye çıkmıştır.
- İhaleyi kazanan yüklenici firma ile yürütülen tasarım ve mizanpaj çalışmaları neticesinde “*Havacılık Terimleri Sözlüğü – Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş İkinci Baskı*” yayını basılı formatta ve çevrim içi versiyonuyla DHMİ kurumsal web sitesinde yayımlanmak üzere hazır duruma getirilmiştir.
- 27.12.2022 tarihi itibarıyla çevrim içi versiyon DHMİ kurumsal web sitesinde yayımlanarak sektör paydaşları, havacılık alanında eğitim faaliyetinde bulunan akademisyen ve öğrenciler ile konunun ilgililerinin istifadesine sunulmuştur.
- Basılı yayınların 200 adedinin ilgili kurumlar ile üniversitelerin havacılıkla ilgili bölümlerine dağıtımı 2023 yılı ocak ayı itibarıyla tamamlanmıştır.

Havacılık Terimleri Sözlüğü – Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş İkinci Baskı yayınına hâlihazırda www.dhmi.gov.tr/Sayfalar/Sozluk.aspx adresinden erişim sağlanabilmektedir.

Duyurular

05

Dışişleri Bakanlığı Tercüme Dairesi Başkanlığı (TRCD)

Tercüme Dairesi Başkanlığı, **27–29 Kasım 2025** tarihinde Avusturya'nın Innsbruck kentinde düzenlenen 12. Avrupa Terminoloji Zirvesi'ne ilk kez katılım sağlamıştır. Innsbruck Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen ve 34 ülkeden 117 temsilcinin yer aldığı zirve bu yıl "Avrupa'da Terminoloji Planlaması" temasıyla düzenlenmiş; kamu politikaları, yapay zekâ uygulamaları, çok dillilik, terminoloji merkezleri, ulusal terim bankaları ve eğitim programları gibi geniş bir yelpazede ele alınan çalışmalarla dikkat çekmiştir.

Zirvede Avrupa ülkelerinin terminolojiyi nasıl yapılandırdığına ilişkin örnekler sunulmuş, özellikle İskandinav ülkelerinde terminoloji çalışmalarının yasal düzenlemelerle desteklendiği kaydedilmiş, buna karşılık bazı ülkelerde terim bankası ve kurumsal terminoloji merkezlerinin henüz bulunmaması, Avrupa'da bu alandaki gelişmişlik düzeyinin ülkeden ülkeye farklılaştığını ortaya koymuştur.

Yapay zekâ ve dil teknolojilerine ayrılan bölümde, büyük dil modellerinin doğru terminolojiyle beslenmesinin kritik önemde olduğu vurgulanmış; nitelikli, güvenilir ve standartlaştırılmış veri kümeleri oluşturulmadıkça yapay zekâ sistemlerinin sürdürülebilir kalite üretemeyeceği belirtilmiştir. Dil uzmanlarının terimlerin doğrulanması ve

metinlerin sınıflandırılması süreçlerine katkı sağlamasının, özellikle küçük ve uzmanlaşmış modellerin geliştirilmesinde temel bir ihtiyaç olduğu ifade edilmiştir. Bu çerçevede, ulusal terminoloji çalışmalarının yalnızca çeviri faaliyetlerine değil, aynı zamanda dijital dönüşüme de doğrudan etki ettiği görülmüştür.

Zirvede ele alınan bir diğer konu, Avrupa'daki çok dillilik ortamının terminoloji planlaması üzerindeki etkisi olmuştur. Norveç, Lüksemburg ve Güney Tirol gibi birden fazla resmî dili olan coğrafyalardan sunulan örnekler, terminoloji çalışmalarının dil politikalarıyla şekillendiğini göstermiştir.

Kıtanın tamamında terminoloji alanında eş güdüm sağlanmasına katkıda bulunan **EFNIL, ELRA, CLARIN ve REALITER** gibi kuruluşların çalışmaları da zirvede öne çıkan başlıklar arasında yer almaktadır. Bu ağlar, Avrupa genelinde hem dil teknolojisi altyapılarını hem de terminoloji politikalarını ortak bir zeminde buluşturmakta, ülkelerin kendi ulusal modellerini geliştirmelerine önemli katkı sunmaktadır. EFNIL tarafından yürütülen çalışmalar özellikle kamu kurumlarının terminoloji kullanımına ilişkin verileri sistematik ve istatistiksel biçimde ortaya koyarak ülkelerin politika geliştirme süreçlerine ışık tutmaktadır.

Terminoloji eğitiminin Avrupa'da

yalnızca çeviri bilim alanıyla sınırlı olmadığı, hukuk, tıp, mühendislik ve düzenlenmiş tüm sektörlerde uzmanlık gereksinimi doğurduğu; bu nedenle birçok ülkede lisansüstü düzeyde terminoloji programlarının bulunduğu dile getirilmiştir. Ayrıca İngilizcenin bilimsel alandaki baskın konumu nedeniyle pek çok dilin "alan kaybı" yaşadığı, yeni kavramların adlandırılmasında ulusal dillerin güçlü bir politika ve kelime türetme kapasitesine ihtiyaç duyduğu ifade edilmiştir.

AB üyelik sürecinin terminoloji planlaması üzerinde önemli bir etkisi olduğu da zirvede sıkça vurgulanan hususlar arasındadır. Malta, Letonya ve Sırbistan gibi ülkelerde müktesebat çevirisi zorunluluğunun ulusal terminoloji merkezlerinin oluşmasına hız kazandırdığı kaydedilmiştir. Zirveye panelist olarak katılan AB Başkanlığından Mütercim İlknur Eker tarafından ise AB Başkanlığınca IATE modeli esas alınarak bir terminoloji veritabanı oluşturulduğu ve Türk Dil Kurumu bünyesinde **Kamu Kurumları Terim Eş Güdüm Komisyonunun (KaTEK)** kurulmasıyla ulusal düzeyde kurumsal bir gerçeğin şekillenmekte olduğu aktarılmıştır.

Genel olarak Zirve, terminolojinin Avrupa'da hem dijital dönüşümün hem de kamu yönetimi ve eğitim politikalarının

temel bir bileşeni hâline geldiğini göstermiştir. Ülkemizde terminoloji eğitiminin henüz kurumsallaşmamış olması önemli bir eksiklik yaratmakla birlikte, Ulusal Terim Bankası başta olmak üzere KaTEK bünyesinde yapılan çalışmalar umut verici bir altyapı sunmaktadır. Bu noktada, Türk Dil Kurumunun kısa süre önce üyesi olduğu Avrupa Terminoloji Birliği ile yakın iş birliğinin, Avrupa'daki kurumsal deneyimin ülkemize aktarılması, standartların uyumlaştırılması, yapay zekâ odaklı dil teknolojilerinin geliştirilmesi ve kamu kurumlarında terim birliğinin sağlanması bakımından fayda sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Başkanlığımız önümüzdeki dönemde bu iş birliğinin güçlendirilmesine ve terminoloji farkındalığını artırmaya yönelik olarak TDK ve KaTEK çalışmalarına katkı sunmaya devam edecektir.

06

Türk Dil Kurumu

Dil Politikalarında Uluslararası İş Birliği: Türk Dil Kurumunun Fransızca ve Fransız Dilleri Genel Delegasyonu (DGLFLF) ile Temasları

Yüksek Kurum Uzm. Dr. İrem Işıl ALTUN

Türk Dil Kurumu bünyesinde faaliyetlerine başlayan Kamu Kurumları Terim Eş Güdüm Komisyonu, terim birliğinin sağlanması ve Türkçenin kamu yönetimindeki etkinliğinin artırılması hedefi doğrultusunda uluslararası temaslara başladı. Bu kapsamda Türk Dil Kurumu Başkanlığınca, 19 Kasım 2025 tarihinde Fransa'daki muadil komisyon olan Fransızca ve Fransız Dilleri Genel Delegasyonu (DGLFLF)

ile Paris'te üst düzey bir görüşme gerçekleştirildi.

Toplantıya Türk Dil Kurumu adına Kurum Başkanı Prof. Dr. Osman Mert ile Dr. İrem Işıl Altun ve İlker Yılmaz; DGLFLF adına Başkan Paul de Sinety, Fransız Dilini Geliştirme ve Zenginleştirme Misyon Şefi Etienne Quillot ile Fransız Dilinin Kullanımı ve Yaygınlaştırılması Misyon Şefi Mélissa Fort katıldı.

Fransızca ve Fransız Dilleri Genel Delegasyonu (DGLFLF): Yapısı ve Görevleri

Fransa Kültür Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren Fransızca ve Fransız Dilleri Genel Delegasyonu (DGLFLF), Fransızcanın ve Fransa sınırları içerisindeki bölgesel dillerin korunması ile geliştirilmesinden sorumlu en yetkili

mercidir. DGLFLF, Fransa hükümetinin ulusal dil politikalarını belirlemek, koordine etmek ve hayata geçirmekle yükümlü merkezî idari otoritedir. Temel görevi; Fransızcanın modern çağın gereklerine uyum sağlayacak şekilde zenginleştirilmesi, kamusal alanda kullanımının teşvik edilmesi ve dilin sosyal uyumdaki birleştirici rolünün güçlendirilmesidir. Bakanlıklar arası bir eş güdüm merkezi olarak çalışan Delegasyon; eğitimden teknolojiye, hukuktan medyaya kadar pek çok alanda dilin gelişimini sağlamak ve dijital dünyadaki terminolojik bağımsızlığı korumak amacıyla stratejiler geliştirir. Delegasyon, aynı zamanda Fransa'nın çevrim içi terminoloji bankası olan "FranceTerme"nin yürütücüsü ve yeni kavramlara karşılık bulma çalışmalarının merkez üssü konumundadır.

MINISTÈRE DE LA CULTURE

Liberté
Égalité
Fraternité

batterie Li-ion
minimaïson badiste
laboratoire d'innovation victimologie
démystification
santéisme broyat noir plateforme
IA générative faux flux
sexualité sous drogues (SSD)
solutions fondées sur la nature (SFN)

Tous les termes publiés au Journal officiel sont à retrouver sur le site et dans l'application FranceTerme.

"Millî Bir Görev" Olarak Terminoloji

Görüşmenin ana gündem maddelerinden birini, FranceTerme'in işleyişi ve terminoloji üretim süreçleri oluşturdu. Delegasyon yetkililerinin aktardığı bilgilere göre, Fransa'da yeni terim üretimi, toplumun her kesiminden (akademi, ticaret, sanayi, kültür, sivil toplum vb.) seçilen 400 gönüllünün katkısıyla yürütülmektedir. Bu çalışmaların tamamen gönüllülük esasına dayanması ve

katılımcıların dili korumayı "millî bir görev" olarak addetmesi oldukça önemlidir.

Önerilen terimler, Delegasyon tarafından; anlaşılabilirlik, dilsel uygunluk ve bilimsel tutarlılık açısından titizlikle değerlendirilmektedir. Kabul edilen terimler, Fransız Akademisinin onayına sunulmakta ve onaylanan listeler Fransa'nın *Resmî Gazetes'i*nde (*Journal officiel*) yayımlanarak yürürlüğe girmektedir.

Dijital Egemenlik ve Hukuki Altyapı

Görüşmede, dijitalleşmenin diller üzerindeki etkisi de değerlendirilmiştir. Fransız heyeti, pek çok alanda verimli çalışmalar yürütülmesine rağmen, dijital dünyadaki terminoloji konusunda henüz kesin bir başarı sağlanmadığını, bu durumun küresel bir sorun olduğunu ve Türkçenin de benzer sorunlarla karşı karşıya kalacağını belirtmiştir. Özellikle dijital egemenlik kavramının önemi vurgulanarak yasaların dijital çağın gereklerine göre güncellenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Fransa'da yürürlükte olan dil yasaları (Toubon Yasası gibi) ile dilin korunması konusunun anayasal güvence altında olduğu, yabancı tabela ve basın-yayında yabancı dil kullanımına karşı vatandaş şikâyetlerinin dikkate alınarak cezai yaptırımların uygulandığı belirtilmiştir.

11392

JOURNAL OFFICIEL DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

5 août 1994

LOIS

LOI n° 94-665 du 4 août 1994 relative à l'emploi de la langue française (1)

NOR : MCCX480001L

L'Assemblée nationale et le Sénat ont adopté,
Vu la décision du Conseil constitutionnel n° 94-345 DC en date du 29 juillet 1994,

Le Président de la République promulgue la loi dont la teneur suit :

Art. 1er. – Langue de la République en vertu de la Constitution, la langue française est un élément fondamental de la personnalité et du patrimoine de la France. Elle est la langue de l'enseignement, du travail, des échanges et des services publics.

Elle est le lien privilégié des États constituant la communauté de la francophonie.

Art. 2. – Dans la désignation, l'offre, la présentation, le mode d'emploi ou d'utilisation, la description de l'étendue et des conditions de garantie d'un bien, d'un produit ou d'un service, ainsi que dans les factures et quittances, l'emploi de la langue française est obligatoire.

[Dispositions déclarées non conformes à la Constitution par décision du Conseil constitutionnel n° 94-345 DC du 29 juillet 1994.]

Les mêmes dispositions s'appliquent à toute publicité écrite, publiée ou audiovisuelle.

Les dispositions du présent article ne sont pas applicables à la dénomination des produits typiques et spécialités d'appellation étrangère connus du plus large public.

La législation sur les marques ne fait pas obstacle à l'application des premier et troisième alinéas du présent article aux mentions et messages enregistrés avec la marque.

Art. 3. – Toute inscription ou annonce apposée ou faite sur la voie publique, dans un lieu ouvert au public ou dans un moyen de transport en commun et destinée à l'information du public, doit être formulée en langue française. [Dispositions déclarées non conformes à la Constitution par décision du Conseil constitutionnel n° 94-345 DC du 29 juillet 1994.]

Si l'inscription rédigée en violation des dispositions qui précèdent est apposée par un tiers utilisateur sur un bien appartenant à une personne morale de droit public, celle-ci doit mettre l'utilisateur en demeure de faire cesser, à ses frais et dans le délai fixé par elle, l'irrégularité constatée. Si la mise en demeure n'est pas suivie d'effet, l'usage du bien peut, en tenant compte de la gravité du manquement, être révoqué au contentieux, quel que soient les stipulations du contrat ou les termes de l'autorisation qui lui avait été accordée.

Art. 4. – Lorsque des inscriptions ou annonces visées à l'article précédent, apposées ou faites par des personnes

morales de droit public ou des personnes privées exerçant une mission de service public font l'objet de traductions, celles-ci sont au moins au nombre de deux.

Dans tous les cas où les mentions, annonces et inscriptions prévues aux articles 2 et 3 de la présente loi sont complétées d'une ou plusieurs traductions, la présentation en français doit être aussi lisible, audible ou intelligible que la présentation en langues étrangères.

Un décret en Conseil d'État précise les cas et les conditions dans lesquels il peut être dérogé aux dispositions du présent article dans le domaine des transports internationaux.

Art. 5. – Quels qu'en soient l'objet et les formes, les contrats auxquels une personne morale de droit public ou une personne privée exerçant une mission de service public soit partie sont rédigés en langue française. Ils ne peuvent contenir ni expression ni terme étrangers lorsqu'il existe une expression ou un terme français de même sens approuvés dans les conditions prévues par les dispositions réglementaires relatives à l'enrichissement de la langue française.

Ces dispositions ne sont pas applicables aux contrats conclus par une personne morale de droit public gérant des activités à caractère industriel et commercial et à exécuter intégralement hors du territoire national.

Les contrats visés au présent article conclus avec une ou plusieurs sociétés étrangères peuvent comporter, outre la rédaction en français, une ou plusieurs versions en langue étrangère pouvant également faire foi.

Une partie à un contrat conclu en violation du premier alinéa ne pourra se prévaloir d'une disposition en langue étrangère qui porterait préjudice à la partie à laquelle elle est opposée.

Art. 6. – Tout participant à une manifestation, un colloque ou un congrès organisé en France par des personnes physiques ou morales de nationalité française a le droit de s'exprimer en français. Les documents distribués aux participants avant et pendant la réunion pour en présenter le programme doivent être rédigés en français et peuvent comporter des traductions en une ou plusieurs langues étrangères.

Lorsqu'une manifestation, un colloque ou un congrès donne lieu à la distribution aux participants de documents préparatoires ou de documents de travail, ou à la publication d'actes ou de comptes rendus de travaux, les textes ou interventions présentés en langue étrangère doivent être accompagnés au moins d'un résumé en français.

Ces dispositions ne sont pas applicables aux manifestations, colloques ou congrès qui ne concernent que des étrangers, ni aux manifestations de promotion du commerce extérieur de la France.

Lorsqu'une personne morale de droit public ou une personne morale de droit privé chargée d'une mission de service public à l'initiative des manifestations visées au présent article, un dispositif de traduction doit être mis en place.

Toubon Yasası (94-665 sayılı Kanun)

Kamuoyunda, "Toubon Yasası" olarak bilinen düzenleme adını yasanın mimarı olan dönemin Kültür Bakanı Jacques Toubon'dan almaktadır. Bu düzenleme, 4 Ağustos 1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yasanın temel amacı, Fransa Anayasası'nın 2. maddesinde yer alan "Cumhuriyetin dili Fransızcadır." ilkesini kamusal ve ticari hayatta güvence altına almaktır. Yasa; devlet kurumlarında, eğitimde, iş yeri sözleşmelerinde, reklamları, mal ve hizmetlerin sunumunda ve görsel-işitsel yayıncılıkta Fransızca kullanımını zorunlu kılar. Toubon Yasası, özel hayattaki iletişime veya sanatsal

yaratıma müdahale etmez; ancak tüketicinin aldığı ürünü, çalışanın imzaladığı sözleşmeyi ve vatandaşın kamu hizmetini kendi dilinde anlama hakkını savunur. Bu yönüyle sadece kültürel bir koruma kalkanı değil, aynı zamanda tüketicileri ve çalışanları koruyan sosyal bir düzenleme niteliği taşır.

Dil Yasaları “Sosyal Yasa”dır

Görüşmenin en çarpıcı çıktılarından biri, dil yasalarına bakış açısına dair olmuştur. Delegasyon yetkilileri, dil yasalarının sadece kültürel değil, aynı zamanda “sosyal yasalar” olduğunu vurgulamıştır. Bu yasaların toplumsal eşitliği ve kamu kaynaklarına adil erişimi sağladığı, özellikle sağlık ve ticaret gibi temel alanlarda kusursuz bir işleyişin teminatı olduğu belirtilmiştir. Bu bakımdan Türkçe için yasa çalışmalarının benzer bir bakış açısıyla planlanmasının kısa, orta ve uzun vadede daha yararlı olacağı değerlendirilmiştir.

Görüşmede Türk Dil Kurumu heyeti tarafından Kurumun terminoloji alanındaki faaliyetleri ile Ulusal Terim Bankası çalışmaları anlatılmıştır. Delegasyon üyeleri, karşılıklı tecrübe paylaşımının dünya dillerinin karşı karşıya olduğu ortak sorunların çözümü için oldukça önemli olduğunu ifade ederek iş birliğinin sürdürülmesi gerektiğini ifade etmiştir.

07

TDK Terim Bilimi Bilim ve Uygulama Kolu

Kamu Kurumları Terim Sözlükleri

• Açıklamalı Afet Yönetimi Terimleri Sözlüğü

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)

<https://www.afad.gov.tr/aciklamali-afet-yonetimi-terimleri-sozlugu>

• Avrupa Birliği Terminolojisi (TermAB)

T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı

<https://termab.ab.gov.tr/#/index/main>

• BOTAŞ Canlı Sözlük

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ)

<https://www.botas.gov.tr/Sozluk>

• Dış İlişkiler Terminolojisi

T.C. Dışişleri Bakanlığı Tercüme Dairesi Başkanlığı

<https://www.mfa.gov.tr/dis-iliskiler-terminolojisi.tr.mfa>

• DSİ Teknik Terimler Sözlüğü

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

<https://www.dsi.gov.tr/Sayfa/Detay/1304>

• FAO Agrovoc Tarım Sözlüğü (Türkçe)

T. C. Tarım Bakanlığı

<https://agrovoc.fao.org/browse/agrovoc/en/index?clang=tr>

• Havacılık Terimleri Sözlüğü

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

www.dhmi.gov.tr/Sayfalar/Sozluk.aspx

• Hukuk Sözlüğü

T.C. Adalet Bakanlığı

<https://sozluk.adalet.gov.tr/Default.aspx>

• İç Denetim Terimleri Sözlüğü

T. C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı

<https://icdenetim.uab.gov.tr/uploads/pages/denetim-terimleri/terim.pdf>

• İç Kontrol Temel Terimler Sözlüğü

T. C. İçişleri Bakanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı

<https://www.icisleri.gov.tr/strateji/ic-kontrol-sozlugu-ve-brosurler>

• İstatistik Terimleri Sözlüğü

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

https://www.tuik.gov.tr/Kurumsal/PDF_Detay

• Kamu İhale Terimler Sözlüğü

Kamu İhale Kurumu

<https://ekapakademi.kik.gov.tr/sozluk/>

• Kamu Terim Bankası

T. C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı

<https://ktb.iletisim.gov.tr/>

• Kur'an Sözlüğü

Diyanet İşleri Başkanlığı

<https://kuran.diyanet.gov.tr/KuranSozlugu/>

- **Maden Terimleri Sözlüğü**

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü

<https://www.etimaden.gov.tr/maden-terimleri-sozlugu>

- **Medya Terminolojisi El Sözlüğü**

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)

<https://www.rtuk.gov.tr/medya-terminolojisi-el-sozlugu/4128>

- **T. C. Tarım Bakanlığı Terim Sözlükleri**

T. C. Tarım Bakanlığı

https://kutuphane.tarimorman.gov.tr/vufind/Search/Results?filter%5B%5D=topic_facet%3A%22Terimler+s%C3%B6zl%C3%BC%C4%9F%C3%BC%22

- **TCMB Terimler Sözlüğü**

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/banka+hakkinda/egitim-akademik/terimler+sozlugu/>

- **Türk Akreditasyon Kurumu Terimler Sözlüğü**

Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK)

<https://www.turkak.org.tr/akreditasyon/terimler-sozlugu.html>

- **Türkçe Bilim Terimleri Sözlüğü**

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA)

<http://terim.tuba.gov.tr/>

Türk Dil Kurumu

Üniversiteler Mah. Toplum Cad. No.: 5 06800 Çankaya/ANKARA
Telefon: +90 (312) 457 52 00 - Belgegeçer: +90 (312) 468 07 83

Genel ağ
tdk.gov.tr